

Slabo obesil se je neki žganjar v Beljaku. Bi je tako pijan, da je dal le roko v zanjko (mesto glave) in je potem na tleh zaspal.

Po svetu.

Ljubi Štajerc. Kmet Urban se ga je rad malo naštehtal. Do svoje smrti je trdil, da ima vino boljši okus nego voda, katera niti v skornjih dobro ne dene. Od vaške krčme pa do Urbanove hiše je bilo pravzaprav le par korakov daleč. Ali med obema hišoma je tekel obinski potok. In zato je moral Urban vedno šele par sto metrov daleč do mostiča iti, potem pa zopet isto pot onkraj potoka do gostilne. To našemu Urbanu ni bilo prav. Dolga pot v pozni noči z od vina oslabilimi nogami tudi prav gotovo ni prijetna. Urban je bil pa brihtna glavica. Ljudje so rekli, da je odprte glave, kadar zija. Zato je položil dolgo dilo čez potok. Tako je imel lastni most, po katerem je prav lahko v krčmo prišel. Ko je prvič ta svoj most rabil, nasmehnil se je veselo in se počestno napil. Ob ednajsti uri hotel je do domu odriniti. Zunaj krčme je takoj opazil, da so ga imele njegove noge zopet za norca. Taval je semtertja kakor barka v viharju. Ali končno je prišel vendar do svojega novega mostiča. Pa vraga, zdaj po noči se mu je zdela dila tako ozka; prepričan je bil, da mora v potok pasti, ako gre čez njo. Kaj storiti? Nekaj časa je oče Urban premišljal, potem pa tau je prišla rešilna misel. Pogumno je stopil v vodo, ki mu je šla do pasa in šel počasi, opiraje se na dilo, skozi potok. Ves moker a zadovoljen je prišel domu. In tako gre zdaj Urban vsak večer proti domu, ne po svojem mostu, ampak poleg mosta, na katerega se opira.

Rudarska smrt. V neki jami pri Bargerdu (Anglieško) so se plini razstrelili. Nekaj čez 20 čudarjev je našlo pri temu svojo smrt.

Reparji so postavili in napadli železniški vlak v Braziliji. Ustrelili so 3 železničarje in oropali čez 500 000 K.

9 oseb zgorle je pri nekem večjem požaru v Varšavi.

Brananje in gnojenje travnikov.

Počasi spoznavajo tudi kmetovalci blagodejni vpliv brananja travnikov, kar se posebno kaže v tem, da se na zborovanjih kmetijskih združenj zahtevajo in želijo travnike brati. Večina kmetijskih posestnikov pa o takem obdelovanju travnikov ne mara nič veesti; meui namreč, da travniške zemlje ni treba obdelovati in da bi tako obdelovanje trati prej škodovalo ko koristilo. Takšne kmetovalce namreč prehadu boli, če vidijo, da istraga brana tu in tam tudi kak šop trave, da so tudi ni vprav nikakem razmerju z veliko koristjo, ki ji daje branje.

Kaj hočemo doseči z branjem travnikov?

Z branjem travnikov se naj zemlja na površini strga, da pride zrak, moča in toplota lažje vanjo, ker se s tem povzra hrvljanska moč zemlje in njena plodovitost. Z gorajim trganjem zemlje se naj nadalje omogoči, da pride raztrošeno gnojilo lažje v zemljo k travniim koreninam in da ga vsaka voda ne odplavi tako lahko. Končno se z branjem čistijo z mahom zaraščeni travniki, ki jih ni ravno moka, pleveli sploh se iztrebi, ker se valed branja vse koristne rastline, ki rasto na kakem travniku; boljše razirajo. Če pa naj branje res da vse to koristi, se mora tuel primerno opraviti. Celo lahka travniška brana, ki ima že obrabljene in tope robe, ne koristi mnogo, k večjemu da raznese krtnje, zemlje pa ne zrahija ravno in zato je popolnoma lahko umevno, da od takega dela ne bomo imeli ravno velike koristi. Travniška brana mora torej biti, ravno tako kakor njivska, zemlji primerna. Za lahko zemljo zadostuje lahke, v teški zemlji se morajo rabiti težke brane. Ta važna stvar se danes v poljedelstvu še ne upošteva dovolj in zaradi tega tudi večkrat pri branju ni one koristi, ki ji pričakujemo. Kdor na primer z mahom poračen travnik brana z lahko brano, ta opravlja to delo popolnoma zaman in brez primernega uspeha.

Kedaj moramo brati travnike?

Travnike lahko vlačimo v pozni jeseni, v spomladi, če so razmere ugodne, tudi takoj po senški košnji. V pozni jeseni je dobro vlačiti tedaj, če se travniki ob tem času tudi gnojijo, ker če pride dež in pozneje sneg, lahko gnojilo lažje prozde v zemljo in ni se bati, da bi ga voda odplavila. A tudi ni popolnoma izključeno, da lahko ostro branje travnikom v pozni jeseni izjemoma tudi škoduje. Če se namreč pojavi takoj po branju soln mraz brez snega, lahko rastline, ki imajo plitvo koreninča, smrznejo. Tega pa se nam ni treba bati, če se je travnik dobro pognojil s hlevskim gnojem ali pa kompostom, ker tak gnoj varuje koreninice pred mra-

zom, dočim jih umetno gnojilo, kar je samo po sebi umevno, ne more dovolj varovati. Splošno pa bo za branje travnikov najprimernejši čas pač spomlad, in sicer se mora, če se travniki gnojijo, brnati kolikor mogoče kmalu, kako: hitro se je zemlja dovolj posušila. Z aranjanjem se debeli gnoj raztrga, vako gnojilo sn bolj enakomarno razdeli, sledoči dež spravi gnojilo v zemljo, tako da je njegov učinek tem večji. Pri negnojenem travniku se z branjem lahko počaka dotlej, da začne trava rasti. Na lahki zemlji, ki je zelo drobit, od kitov, je zelo dobro, če po branju še valjamo s tečkim valjarjem. R tem se dobri vpliv brananja no ukine; rahla prst se mora samo stisniti in zemlja se naj s tem boljše splanira, ko je to mogoče z brano. Posebno če se je zaradi boljših trav travnik na novo posejal, je poleg brananja tudi valjanje zelo važno, kajti seme, ki leži naravnost na zemlji, navadno ne more klti in vsa setev je tako lahko brez uspeha.

Mnogi kmetje pa tudi zaradi tega niso posebni prijatelji brananja travnikov, ker mislijo, da se trata, če sledi suša, pa branju lažje posuši. Popolnoma pravilno je, da je rast trave tudi na pobranih travnikih le tedaj lepa in zadovoljiva, če ne manjka potrebna moča, napačna pa je trditev, da se pobrani travniki prej posuše ko nebrani, kajti rahla zemlja ne izhlapeva tako hitro svoje mokrote ko trda; rahla zemlja ostane dalje mokra ko trda in zato se pobrani travniki tudi ne posuše tako hitro ko nebrani.

Mnogi kmetje pa pričakujejo od brananja zopet več ko je mogoče. Kdor travnike samo brana in jih tudi ne gnoji, ta ne more nikdar dobiti iz njih popolnega pridelka, ker brana nikakor ne more nadomestiti gnoja. Torej moramo brnati in gnojiti, če hočemo imeti lepe košnje. Dobro razkrojen hlevski gnoj učinkuje na travnikih zelo dobro in sicer se najbolje izrabl, če se navozl že v jeseni in kolikor mogoče enakomerno raztroši. Če se v spomladi zgodaj z brano lepo zavlač, ostanejo le največji kosi steje celi, ki pa jih moramo odstraniti, predno začne trava rasti. S hlevskim gnojem se moči čna prst na površju travnika in travnik se varuje pred veliko sušo. Gnojenje z gnojnico so pripravili po otavnih košnjah do spomladi, dokler ne začne trava rasti. K temu pa pripominjamo, da sama gnojica vedno ne zadostuje. V zemljo spravi le dušik, a fosforjeve kisline je v nji premalo. Trajno zalivanje z gnojnico povzroči, da boljše trave odmirajo in da se na njih mestu pojavijo pleveli s trdimi stebli, posebno pa velika kislica. Če gnojimo z gnojnico, moramo vedno tudi gnojiti s Tomaševim šindrv.

Dobro pripravljen in doker kompost spada med najboljša travniška gnojila, samo se mora dajati v primerni množini. Razvozi se po travniku najboljšje po zimi, ko je zemlja zmrazjena in se koleša vanjo ne vdirajo. Raztroši pa se naj takoj in kvilkor mogoče enakomerno. Sicer se ravna na travniku z njim kakor s hlevskim gnojem. Redko pa bo dovolj hlevskega gnoja in komposta pri kakem kmetu, da bi se z njima lahko pognojili vsi travniki, zato bo v večini slučajev treba rabiti umetna gnojila.

Pri rabi umetnih gnojil se stori navadno tudi ta napaka, da se zemlje samo eno, navadno pač Tomaševa šindra. Če ima zemlja dovolj kalija, potem zadostuje množina fosforjeve kisline, ki jo damo v Tomaševi šindri, popolnoma za dober pridelok, drugača pa ne in zaradi tega se ne zgodi redko, da ostane umetno gnojilo popolnoma brez učinka. Travniške rastline potrebujejo tudi mnogo kalija in zato se mora poleg Tomaševe šindre dati še kako kalijevo gnojilo, n. pr. kajnit. Če se travnik gnoji samo z umetnim gnojlom, se mu ne sme dajati skopo. Dobro je pogojeno, če se da na lra (okoli 2 johl) 600 kg. Tomaševe šindre in 600 kg. kajnita. Namesto Tomaševe šindre se lahko rabi tudi razkrajna kostna moka, namesto kajnita 40 odstotka kalijeve sol. Razkrajene moke zadostnje na ha 300 do 400 kg. 40 odstotne kalijeve soli pa približno 200 kg, ker je v nji skoro trikrat toliko kalija ko v kajnitju. Posebno tam, kje je považanje čelavno, je boljše rabiti koncentrirana umetna gnojila, ker se z manjšo težo dajo iste množine rednih snovi.

Najbolj sigurno se bo pokazal učinek kalijevega gnojila šele drugo leto, če je raztrošen le v pozni jeseni ali pa najpozeje v zimi na sneg. Samo na zelo napestem svetu se trošenje v jeseni so po zimi ne priporoča, ker se umetno gnojilo, ko se sneg tali in je zemlja še zmrazjena, lahko odplavi. Dukčeva gnojila se na travnikih navadno slabše plačajo, ker imajo gnivčji deli trave dovolj dušča; izključeno seveda ni, da se plača, če potresemo k temu še nekoliko dušičnatega gnojila, kar se najboljšje počake v postusu. Na hektar se vzame 100 do 200 kg čilakega solitra, ki se potrosi šele, ko začne trava rasti, lu sicer oajboljše v dveh kratih, drugokrat tri tedne po prvem.

Da se z umetnim gnojlom doseže zaželjeni uspeh, ga ne smemo raciti lablonsko, ne glede množine. Zgovaš navedene množine se torej naj ne smatrajo kot pravilo, ampak samo kot nekako približno merilo. Vrsta in množina gnojila, ki je za kake razmere potrebna, se da določiti le z natančnimi poskusi.

Kakor pri hlevskem gnoju in kompostu, tako upliva tudi pri gnojenju z umetnimi gnojili zelo dobro, če jih polsteno zavlačimo. A. Raučh.

Loterijske številke.

Gradec, dne 30. oktobra : 47, 38, 42, 55, 6.
Trst, dne 23. oktobra. 18, 20, 41, 23, 29.

Tržna poročila.

Ptuj, tedenski sejem dne 3. novembra 1909.

Vrsta	Mera in teža	Sred. cena	
		K	vn
Pšenica—	50 kil	14	—
Ri	50 kil	9	50
Ječmen	50 kil	10	—
Oves	50 kil	10	—
Kuruz	50 kil	9	25
Proso	50 kil	8	—
Ajda	50 kil	7	25
Krompir	50 kil	2	—
Fikol	50 kil	10—16	—
Leča	1 kila	—	56
Grah	1 kila	—	56
Kaša	1 liter	—	30
Pšenični gris	1 kila	—	52
Riz	1 kila	—	44
Sladkor	1 kila ^{od}	—	88
	(do)	—	92
Češnje	1 kila	—	50
Cebule (luk)	1 kila	—	26
Kimel	1 kila	1	20
Brinjeve jagode	1 kila	1	—
Hren	1 kila	1	—
Zelenjava	1 kila	—	50
Ustna moka	1 kila ^{od}	—	48
	(do)	—	46
Moka za žemlje	1 kila ^{od}	—	42
	(do)	—	44
Polentna moka	1 kila	—	28
Goveje maslo	1 kila	3	—
Svinjska mast	1 kila	2	20
Špeh frišni	1 kila	1	80
Špeh okajeni	1 kila	2	—
Žnavec	1 kila	1	90
Češnje frišne	1 kila	—	—
Sol	1 kila	—	24
Puter frišni	1 kila	3	20
Sir, štajerski	1 kila	—	—
Jajca	25 kom.	2	—
Goveje meso	1 kila ^{od}	1	40
	(do)	1	48
	(do)	1	40
	(do)	1	60
	(do)	1	60
Mlako svinjsko meso	1 kila ^{od}	2	—
	(do)	—	—
Drevesno olje	1 kila	1	20
Rips olje	1 kila	—	80
Sveče, steklo	1 kila	1	60
Žajfa navadna	1 kila	—	60
Žganje	1 liter	—	80
Pivo	1 liter	—	44
Vinski jecih	1 liter	—	40
Mleko, frišno	1 liter	—	20
Mleko brez smetane	1 liter	—	16
Les, trdi, meter dolgi	1 kub. met.	9	—
Les, mehki, meter dolgi	1 kub. met.	7	—
Lesni ogelj trdi	hektoliter	2	—
		1	80
Premog (Steinkohle)	100 kila ^{od}	2	70
	(do)	3	—
Mrva	50 kila ^{od}	6	—
	(do)	—	—
Slama (Lager)	50 kil	4	50
Slama (steja)	50 kil	3	40
Zelje, glava	100 k. ^{od}	1	80
	(do)	—	—

Mestni urad ptujski, dne 3. novembra 1909.

Novo! Čitaj!
Pozor kmetje in fantje!
Najnovije in najbolje sredstvo za rast las, brki in brade je
Rastol št. I.
Deluje, da brke in brada postanejo gosti in dolgi, odstranja prihaji in vsako drugo kožno bolezen z glave. Narčni naj si vsaka družina. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Imam mnogo zahvalnih in priznanih pism. Cena na vsako poslo franco. 1 lonček K 360, 2 lončka K 6.—. Poštisa za poslo posteno povzeta ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se ne-roči le pri mesli pod naslovom:
Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji Miholjac št. 300
Slavonija. 088

Občinska hranilnica (sparkasa) v Ormužu
Osnovana 1. 1879 Poštno hranilnišni konto št. 83208
prevzame

vsak dan vloge, kapitalizira nedvignene obresti polletno in plačuje rentni davek iz lastnega. Dovoljuje posojila na zemljišča, poslopja, menice (Wechsel) in vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji in zmerni obrestni meri ter daje vsakega dopoludne radovoljno in brezplačno pojasnila v vseh sparkase se tikočih zadevah.
Ravnateljstvo.